

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

SOCIALINĖS PARAMOS SĄLYGOS

Žemės ūkio ministerijos

Augalininkystės ir žaliųjų technologijų skyriaus
vyr. specialistė Jurgita Čiučkienė

jurgita.ciuckiene@zum.lt

SOCIALINĖS PARAMOS SĄLYGOS

- Socialinės paramos sąlygos (SPS) yra BŽŪP elementas, kuriuo siekiama **socialiai atsakingo ir tvaraus žemės ūkio**
- SPS yra susiję su taikytinomis darbo ir įdarbinimo sąlygomis arba darbdavių pareigomis pagal **Reglamento (ES) 2021/2115 IV priede** nuodytus teisės aktus
- SPS nėra nauji reikalavimai jie visi galioja pagal nacionalinius teisės aktus (**reikalavimai taikomi tik darbdaviams**)
- SPS laikymasis yra **susietas su išmokų gavimu** pagal tam tikras Strateginio plano intervencines priemones
- SPS įsigalioja **nuo 2025 m.**

SPS TAIKYMAS

SPS taikomos šioms Strateginio plano išmokoms:

- Bazinėms tiesioginėms išmokoms
- Papildomoms perskirstomoms pajamų išmokoms
- Jaunųjų ūkininkų išmokoms
- Klimatui, aplinkai ir gyvūnų gerovei naudingų sistemų išmokoms (ekoschemoms)
- Susietosios pajamų paramos už plotą arba ūkinius gyvūnus išmokoms
- Kaimo plėtros intervencinėms priemonėms

SPS REIKALAVIMAI

SPS susietas su tam tikrų teisės aktų laikymusi t .y. pareiškėjas neturi būti baustas už:

- **nelegalų darbą pagal ANK 95 str. 1 dalį ir / arba LR užimtumo įstatymo 56 str. 1 dalies 1 ir (ar) 2 punktus**
- **tyčinius darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos pažeidimus pagal ANK 99 str. 3 dalį**
- **darbo saugos ir sveikatos norminių teisės aktų pažeidimus jei dėl to galėjo įvykti nelaimingas atsitikimas darbe, avarija ar atsirasti kitų sunkių padarinių pagal ANK 96 str. 5 dalį**
- **darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus jei dėl to įvyko sunkus ar mirtinas atsitikimas darbe arba atsirado kitokių sunkių padarinių pagal BK 176 str.**
- **nelaimingo atsitikimo darbe nuslėpimą pagal ANK 97 str. 2 dalį**
- **potencialiai pavojingų įrenginių naudojimą nepašalinus tikrinimo įstaigos išvadoje nurodytų neatitikčių pagal ANK 47 (1) str. 6 dalį**

SPS KONTROLĖ

- SPS laikymąsi pagal kompetenciją prižiūri Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba, Policija.
- Nustatyti SPS pažeidimai bus perduodami Nacionalinei mokėjimo agentūrai

SANKCIJOS UŽ SPS PAŽEIDIMUS

- Už SPS reikalavimų pažeidimus pareiškėjams, **jeigu pažeidimai susiję su pareiškėjo vykdoma žemės ūkio veikla ir (ar) pareiškėjo žemės ūkio valda**, bus taikomos sankcijos t, y. išmokos sumažinimas apskaičiuotu procentiniu dydžiu.
- **Svarbu** – sankcija taikoma visoms pareiškėjo išmokoms, kurioms taikomos SPS
- Sankcijos už SPS reikalavimų pažeidimus apskaičiuojamos įvertinus:
 - ✓ ar pažeidimas tyčinis ar netyčinis
 - ✓ pagal masto, sunkumo ir poveikio trukmės kriterijus
 - ✓ pagal pasikartojamumo kriterijų

NETYČINIAI SPS REIKALAVIMŲ PAŽEIDIMAI

- Sankcijos bazinis dydis **3 proc.**
- Priklausomai nuo kriterijų sankcija didinama ↑ arba mažinama ↓
- Galimi sankcijų dydžiai - **1, 3, 5 proc.**
- Sankcija skaičiuojama atskirai kiekvienam reikalavimo pažeidimui
- Bendras susumuotas daugiau nei vieno netyčinio reikalavimo pažeidimo sankcijos dydis negali **viršyti 5 proc.**
- Pirmą kartą nustatčius to paties reikalavimo pakartotinį netyčinį reikalavimo pažeidimo atvejį, **ankstesniaisiais metais taikytos sankcijos dydis padauginamas iš 2**
- Tolimesni pakartotiniai to paties reikalavimo pažeidimai laikomi **tyčiniu reikalavimų pažeidimu**

TYČINIAI SPS REIKALAVIMŲ PAŽEIDIMAI

- Sankcijos bazinis dydis **15 proc.**
- Priklausomai nuo kriterijų sankcija didinama ↑ arba mažinama ↓
- Galimi sankcijų dydžiai **12-18 proc.**
- Sankcija skaičiuojama atskirai kiekvienam reikalavimo pažeidimui ir gauti sankcijų **procentiniai dydžiai yra sudedami**
- Bendras susumuotas daugiau nei vieno tyčinio reikalavimo pažeidimo sankcijos dydis negali **viršyti 100 proc.**
- Nustačius pakartotinį tyčinį reikalavimo pažeidimą, **ankstesniais metais taikytos sankcijos dydis dauginamas iš 2**

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

SANKCIJŲ DYDŽIAI UŽ SPS PAŽEIDIMUS

SPS	SANKCIJOS DYDIS
už nelegalų darbą pagal ANK 95 str. 1 dalį, pagal LR užimtumo įstatymo 56 str. 1 dalies 1 ir (ar) 2 punktus	1 proc. – kai valdoje ne daugiau kaip 2 darbuotojai (imtina) dirba nelegaliai; 3 proc. – kai valdoje 3 ir daugiau darbuotojų dirba nelegaliai;
už tyčinius darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos pažeidimus pagal ANK 99 str. 3 dalį	1 proc.
už darbo saugos ir sveikatos norminių teisės aktų pažeidimus pagal ANK 96 str. 5 dalį	1 proc.
už darbo saugos ir sveikatos norminių teisės aktų pažeidimus pagal BK 176 str.	5 proc.
už nelaimingo atsitikimo darbe nuslėpimą pagal ANK 97 str. 2 dalį	1 proc.
už potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros norminių teisės aktų pažeidimus pagal ANK 47(1) str. 6 dalį	1 proc.

SANKCIJOS UŽ SPS NETAIKOMOS

- kai apskaičiuotos sankcijos pareiškėjui per kalendorinius metus **suma neviršija 100 Eur**, tačiau pareiškėjas Agentūros informuojamas apie nustatytą reikalavimų nesilaikymą ir ateityje turės imtis taisomųjų veiksmų
- kai SPS reikalavimų nesilaikoma dėl nenugalimos jėgos (force majeure) ar kitų nuo pareiškėjo valios nepriklausančių aplinkybių
- kai SPS reikalavimų nesilaikoma dėl valstybinių institucijų nurodymo

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

AČIŪ UŽ DĖMESĮ